

Hård kritik mot Borgs skattepaket

Publicerad 2013-08-23 06:32

Foto: Bertil Enevåg Ericson/Scanpix

Inför valåret öppnar finansminister Anders Borg plånboken. Ekonomiprofessorn Lars Calmfors är kritisk till hur reformutrymmet utnyttjas för att ta politiska poänger. ”Det är ett mycket bekvämt system för politikerna. Man kan uppträda som om man ger gåvor varje år”, säger han.

När regeringen i dag återsamlas på Harpsund i Sörmland för gruppbild och traditionsenlig kräftska väntas finansminister Anders Borg ange det så kallade reformutrymmet till någonstans mellan 20 och 30 miljarder kronor.

Större delen av pengarna kommer, om Borg och statsminister Fredrik Reinfeldt får som de vill, att gå till det paket med skattesänkningar på 16 miljarder kronor som alliansen lovade inför valet 2010.

Men sedan är pengarna slut, åtminstone om regeringen ska klara det överskottsmål som infördes efter den djupa krisen på 1990-talet.

– Räknar man på helheten finns egentligen inget reformutrymme alls nu, men vi förstår att man av konjunkturskäl kan vilja genomföra reformer ändå. Om man gör det, menar vi, måste man också vara beredd att göra åtstramningar när konjunkturen vänder, säger Håkan Jönsson, biträdande chef på Ekonomistyrningsverkets prognosavdelning.

Konjunkturinstitutet gör en liknande bedömning. Om regeringen satsar 25 miljarder nästa år kommer det att krävas skattehöjningar och besparingar mellan 2015 och 2017 på 19 miljarder kronor.

Men Lars Calmfors, professor i nationalekonomi och tidigare ordförande i Finanspolitiska rådet, tror inte att regeringen är beredd att betala det priset.

– Det som händer nu är att i praktiken så överger regeringen överskottsmålet. Jag tror inte att de kommer att kunna eller vilja genomföra de här åtstramningarna längre fram, säger han.

Lars Calmfors är kritisk till att politikerna inte förklarar hur reformutrymmet uppkommer. Skatteintäkterna växer i ungefär samma takt som BNP samtidigt som många av de offentliga utgifterna står stilla om inte riksdagen beslutar om höjningar.

– Det gäller till exempel statsbidragen till kommunerna, barnbidraget och taket i a-kassan. Vad det innebär är att det sker en urholkning av det offentliga välfärdsåtagandet när utgifterna inte följer med lönerna, säger Lars Calmfors.

Hade taket i a-kassan följt prisutvecklingen hade den högsta ersättningen för arbetslösa nu varit 781 kronor om dagen i stället för 680 kronor. Barnbidraget skulle ha varit 1.174 kronor i stället för 1.050 kronor.

När gamla reformer urholkas uppstår reformutrymmet och regeringen får nya resurser att besluta om.

– Det är ett mycket bekvämt system för politikerna. Man kan uppträda som om man ger gåvor varje år. De kan ställa sig framför väljarna och säga att ”nu gör vi de här förbättringarna för er” även om det inte är några förbättringar, säger Lars Calmfors.

Prognosen om att det kommer att krävas åtstramningar på 19 miljarder kronor fram till 2017 handlar enbart om förutsättningarna för Sverige att klara överskotts målet.

Ska landet dessutom bibehålla dagens nivå i välfärden kommer det enligt Konjunkturinstitutets beräkningar att behövas 70 miljarder kronor i skattehöjningar.

– Vi vet redan nu att man måste fatta beslut om utgiftsökningar framöver eftersom antalet äldre ökar och det är osannolikt att både a-kassa och barnbidragen kommer att ligga still i ytterligare fem år, säger Jesper Hansson, prognoschef på Konjunkturinstitutet.

Den bredare diskussionen skulle Lars Calmfors vilja höra mer av i den politiska debatten.

– Det här är en jättestor fråga som borde vara helt central i den ekonomiska och politiska debatten. Vilken väg vill vi gå? Vill vi verkligen ha en urholkning av det offentliga välfärdsåtagandet och lägre skatter med regeringens linje, eller vill vi inte det.

Jens Kärrman
jens.karrman@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.